

Overordnet plan for lesing, skriving og regning

Barnehage – grunnskole (2026–2029)

Innhold

1. Formål	3
2. Felles prinsipper for barnehage og skole	3
3. Barnehagens bidrag.....	3
4. Grunnleggende ferdigheter i skolen	4
Lesing	4
Skriving	4
Regning.....	4
5. Tilpasset opplæring - §11-1	4
6. Intensiv opplæring - §11-3	4
7. Særskilt språkopplæring.....	5
8. Ansvar og oppfølging	5

1. Formål

Moss kommune skal sikre helhetlig og systematisk utvikling av barn og unges grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning fra barnehage til 10. trinn. Ferdighetene ses i sammenheng, er et felles ansvar i alle fag og er avgjørende for elevenes læring, dannelse og deltakelse i samfunnsliv.

Planen bygger på Rammeplan for barnehage, LK20, Strategisk plan skole 2025–2028 og Barnehageplanen.

2. Felles prinsipper for barnehage og skole

- Tidlig og systematisk språkstimulering.
- Lek, utforskning og praktiske erfaringer som grunnlag for læring.
- Tydelig progresjon i lesing, skriving og regning.
- Tilpasset opplæring innenfor fellesskapet.
- Tidlig innsats og rask oppfølging ved bekymring.
- Språklig mangfold som ressurs.
- Tett samarbeid mellom barnehage, skole og hjem.

3. Barnehagens bidrag

Barnehagen legger grunnlaget for videre utvikling gjennom:

- Lekbasert språkutvikling og begrepsarbeid.
- Høytlesing, samtaler, rim, regler, sang og fortellinger.
- Lek med bokstaver, lyder, symboler og tall.
- Erfaringer med problemløsning, sortering, mønster og romforståelse.

Dette gir barna et fundament for leseglede, skrive lyst og matematisk tenkning.

4. Grunnleggende ferdigheter i skolen

Lesing

Elevene skal utvikle evne til å forstå, bruke og reflektere over tekster i alle fag.

Skriving

Elevene skal kunne uttrykke seg skriftlig, utvikle egne tanker og bruke skriving som læringsverktøy.

Regning

Elevene skal kunne bruke matematikk til å løse problemer, resonnere, forklare og ta informerte valg.

Detaljerte føringer finnes i kommunens lese- og skriveplan og regneplan.

5. Tilpasset opplæring - §11-1

Skolen skal tilpasse opplæringen til hver enkelt elev og skal kompensere for barns og unges ulike språklige forutsetninger og ulike bakgrunn, og alle skal få individuelle tilpasninger i opplæringen.

Lek er en sentral læringsform i de første skoleårene og skal:

- Fremme trivsel og motivasjon.
- Støtte språklig, sosial og faglig utvikling.
- Skape kontinuitet mellom barnehage og skole.

Lek kombineres med strukturert undervisning.

6. Intensiv opplæring - §11-3

Elever som står i fare for manglende progresjon i lesing, skriving og/eller regning skal få rask og målrettet støtte, særlig på 1.–4. trinn.

- Tiltak kan organiseres i klasse, gruppe eller én til én.
- Tiltakene er tidsavgrensede, målrettede og evalueres jevnlig.
- Skolen skal i samarbeid med PPT drøfte hvilke tiltak eleven har behov for.

Målet er at eleven skal kunne følge ordinær progresjon.

Retningslinjer for gjennomføring av intensiv opplæring finnes i et eget dokument. Se kommunens lese- og skriveplan og regneplan.

7. Særskilt språkopplæring

Elever med annet morsmål enn norsk eller samisk har rett til særskilt språkopplæring når de ikke har tilstrekkelige norskkunnskaper til å følge ordinær opplæring.

Opplæringen skal primært bestå av forsterket norskopplæring og ved behov tospråklig opplæring i fag (jmf §3-6 i Opplæringsloven).

8. Ansvar og oppfølging

- Skoleledelse og styrere har ansvar for implementering
- Personalet har ansvar for å bruke planen aktivt
- Planen evalueres årlig